

IHMISTIETEIDEN EETTISET OHJEET

Veikko Launis
Lääketieteellisen etiikan professori
Turun yliopisto

1

TYÖRYHMÄ SELVITTI

- Tutkimuseettisen neuvottelukunnan 2.12.2005 asettama työryhmä, jonka tehtävänä oli:
  - Pohtia tutkimuseettisten ohjeiden tarvetta ja sisältöä yhteiskuntatieteellisille ja humanistisille tutkimusaloille
  - Kerätä tietoa yhteiskuntatieteellisen ja humanistisen tutkimuksen eettisestä ohjeistuksesta Suomessa ja muualla
  - Kartoittaa tutkimuseetiikan nykytilanne Suomessa
  - Edistää ja jäsentää tutkimuseettistä keskustelua mainituilla aloilla Suomessa

2

TYÖRYHMÄN JÄSENET

- Jaana Hallamaa, Systemaattisen teologian laitos, HY
- Veikko Launis, Kliininen laitos, TY
- Salla Lötjönen, Tutkimuseettisen neuvottelukunnan pääsihteeri
- Irma Sorvali, Saksan, ranskan ja pohjoismaisten kielten laitos, OY

3

TYÖRYHMÄN TUOTOKSET

- Hallamaa J, Launis V, Sorvali I, Lötjönen S (toim.): *Etiikkaa ihmistieteille*. SKS 2006
  - Keskustelun avaus, oppikirja tutkija-koulutukseen
  - Johtopäätöksiä ja suosituksia
- Kirjan perusviesti:
  - Älä vahingoita tutkimuksesi kohdetta
  - Älä valehtele tutkimustasi koskevista asioista tiedeyhteisölle äläkä yhteiskunnalle
  - Älä varasta muiden aineistoja äläkä tuloksia

4

AVOIMIA KYSYMYKSIÄ

- Tietoon perustuva suostumus (informed consent) ihmistieteissä
- Tutkittavaan kajoaminen (fyysinen ja psyykinen koskemattomuus)
- Tieteenalakohtaiset kysymykset
- Lääketieteen ja muiden tieteiden rajankäynti

5

LISÄÄ AVOIMIA KYSYMYKSIÄ

- Tilaustutkimuksen ongelmat
- Tietosuoja ja tietovarantojen käyttö
- Anonymisointi
- Tarvitaanko ihmistieteissä eettistä ennakoarviointia?
- Tarvitaanko lainsäädännöllisiä muutoksia?

6